

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. marca 1907.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Vsem našim denarnim zavodom: O konverziji dolgov. Obdajba pridobitnih in gospodarskih zadrug. Po razstavi masla. Mednarodna zveza kmetijskih zadrug. Trimesečni mlekarški tečaj. Naše poljedelstvo in nove trgovinske pogodbe. Ureditelj in razširjenje kmetijskega poduka za slovensko mladino in njega pomen za povzdigo kmetijstva. Našim gospodarjem v navodilo pri nakupovanju in zasajanju sadnih dreves. Pomanjkanje živine? Pridelek žita v Avstriji l. 1906. Vsakdo pivovar. Računski zaključki. Občni zbori. Inserati.

Vsem našim denarnim zavodom!

Brez števila je še širom slovenske zemlje dolgov, ki jih mora naš kmet, obrtnik ali drug podjetnik obrestovati po 6 ali še več od sto. To je hudo breme za vsakega izposojevalca, zlasti tamkaj, kjer je dolg vknjižen.

Ker nam je znano, da večina naših denarnih zavodov (hranilnic in posojilnic) izposojuje na zemljišča po $5\frac{1}{2}\%$, $5\frac{1}{4}\%$ in $5\frac{0}{10}\%$, opozarjamo vsa vodstva naših članic naj skrbijo, da se kolikor mogoče takih dolgov zlasti tam, kjer so upniki zasebniki, prestavi k njim. Spodaj opisane določbe novega konverzijskega zakona kažejo, da je prestavljen takega dolga zvezano z malenkostnimi stroški, v vsakem slučaju približno 6—7 K, ne glede na visokost zneska.

Vse tozadevne posle oskrbimo našim članicam brezplačno in jim dajemo istotako vsa tozadevna pojasnila in navodila brezplačno, samo proti vračilu naših gotovih izdatkov.

Posojilnice in hranilnice naj pazijo, da kolikor mogoče vloženega denarja izposodijo, ker le na ta način dosežejo večji dobiček in svoj namen, ki je: ljudstvu pripomoči do cenega kapitala in s tem znižanje obrestne mere; zlasti priporočamo, da se odslej vsi zemljiški dolgov spremenijo v amortizacijske dolgove, kakor je spodaj v članku „O konverziji dolgov“ opisano.

O konverziji dolgov.

(Po novem zakonu.)

Izšel je novi zakon o konverziji dolgov z dne 22. februarja 1907, št. 49 drž. zak.

Ker je ta zakon velevažen za posojilnice in hranilnice (registrovane zadruge) ga v naslednjem kolikor

mogoče poljudno obrazložimo, pa samo toliko, kolikor je to potrebno za posojilnice in hranilnice.

1.) Kaj je konverzija?

Konverzija je pravni posel, s katerim se že obstoječ dolg spremeni v določbi

- a) glede visokosti obresti,
- b) glede obroka za vračilo dolga.

Primer a): Posestnik A. je dolžan posojilnici B. 1600 K proti $6\frac{0}{10}\%$ obrestovanju. Posojilnica C. zahteva samo $5\frac{1}{2}\frac{0}{10}\%$ obresti, zato se prestavi A. k posojilnici C. S tem je A. spremenil svoj dolg glede višine obresti, ker so se znižale za $1\frac{1}{2}\frac{0}{10}\%$. — To je prvi način konverzije.

b) Posestnik A. je dolžan pri posojilnici B. 1600 K, ki jih ima vrniti proti 6 mesečni odpovedi ali pa ob gotovem roku n. pr. do 10. marca 1910. Pri posojilnici C. pa izposojujejo denar proti enakim obrestim toda tako, da se vsako leto razun obresti še nekaj odplačuje na račun glavnice. Odpoved je izključena, dokler se obresti redno plačujejo.

V obeh primerah a) in b) je v smislu novega zakona nastopila konverzija dolga.

2.) Kaj je pomen konverzije?

Jasno je, da je za izposojevalca mnogo lažje plačati nižje obresti na eni strani, na drugi strani pa tudi odplačevati dolg v majhnih letnih obrokih na pr. vsako leto $1\frac{0}{10}\%$ od glavnice.

Zato je pa zopet zanj težavno, ako mora od prestavljenja dolga plačati visoke pristojbine, za pobotnice, odstopna pisma, zemljeknjižne prošnje, vpis v zemljiško knjigo itd.

Da se temu opomore, je novi zakon — imenovali ga bomo konverzijski zakon — določil posebne nizke pristojbine.

3.) Način konverzije.

Načina konverzije imamo dva:

a) da se stari dolg plača, zanj dobi pobotnico in potem napravi pri novem zavodu, ki se imenuje konvertujoči zavod, posebno zadolžnico.

Primer: A. je dolžan pri posojilnici B. 1600 K. Za poplačilo tega dolga najme pri posojilnici C. enak znesek in plača dolg pri B. B. dá potem pobotnico o plačnem dolgu, med tem, ko mora A. podpisati posojilnici C. novo dolžno pismo.

b) Tako, da mesto pobotnice in nove zadolžnice napravi stari zavod odstopno pismo na konvertujoči zavod.

A. je dolžan pri posojilnici B. 1600 K. Da ta dolg poplača, prosi pri posojilnici C. za posojilo v enakem znesku, posojilnica C. plača teh 1600 K pri posojilnici B. z zahtevo, da dobi o plačilu dolga odstopno pismo.

Priprostejši način konverzije je seveda oni pod b), ker se v tem slučaju obdela vse samo z eno listino, namreč odstopnim pismom, med tem, ko je v prvem slučaju treba pobotnice in dolžnega pisma.

4.) Pristojbinske olajšave.

Listine o pravnih poslih ob konverziji t. j. pobotnice, zadolžnice in odstopna pisma se kolekujejo:

a) kjer se gre za zneske do 200 K po lestvici II.,

b) kjer se gre za zneske nad 200 K vedno z 1 K in tudi če bi bil konvertovani znesek 100.000 K ali še več.

Ugodnost konverzijskega zakona velja torej samo za zneske nad 200 K.

Zemljeknjižne prošnje ob konverziji se kolekujejo, kakor navadne zemljeknjižne prošnje; temu nasproti pa ni treba plačati nikake vpisnine ali prenosnine.

5.) Pogoj za pristojbinske olajšave.

V prejšnjem odstavku navedene pristojbinske olajšave se dobe:

1.) če se iz nove zadolžnice ali novega odstopnega pisma razvidi:

a) da je obrestna mera za ves čas, ko je denar izposojen, znižana vsaj za $\frac{1}{4}\%$ ali

b) da se je dolg, ki je bil preje plačljiv v gotovem obroku ali proti odpovedi, spremenil v amortizacijski dolg t. j. dolg, ki se vsakoletno po gotovem znesku odplačuje, ne da bi se pri tem zvišala obrestna mera. Seveda dolg potem ne sme biti na strani upnika (posojilnice) prosto odpovedljiv;

2.) če je v dolžnem oziroma odstopnem pismu izrečno pogojeno, da se nima dolžni znesek vrniti pred potekom 6 let;

3.) če je v zadolžnici oziroma odstopnem pismu izjava dolžnika, da se rabi pri konvertiranju najeti znesek za plačilo starega dolga in da se je za to tudi uporabil.

To izjavo mora podati v dolžnem oziroma odstopnem pismu dolžnik. Njegov podpis mora biti legalizovan.

Opozarjamo tukaj, da se konverzijske ugodnosti dobi, če se izpolni le jeden in sicer kateri si bodi izmed pogojev, navedenih pod 1.) a) in b) tedaj bodisi če se zniža obrestna mera za $\frac{1}{4}\%$, ali če se navaden dolg spremeni v amortizacijski dolg. Obojega a) in b) ni treba.

6.) Pridrški.

Skoraj pri vseh denarnih zavodih imajo zadolžnice pridršek, da se sme dolžni znesek brez odpovedi in pred dogovorjenim časom iztožiti, ako dolžnik obresti pravočasno oziroma nekaj časa po obroku, ko zapadejo, ne plača. Taki pridrški so tudi v prihodnje dopustljivi in se radi njih konverzijskih ugodnosti ne zgubi.

Če je torej določeno, da je konvertovani dolg skozi 6 let neodpovedljiv, se to razume tako, da je neodpovedljiv le v slučaju, ako dolžnik vse svoje obveznosti iz zadolžnice oziroma odstopnega pisma natanko izpolnjuje.

Istotako je ta pridršek dopusten, če se ima konvertujoči dolg amortizovati n. pr. v 30 letih.

Določbe, ki naj vežejo dolžnika, da svoje obveznosti natančno odplačuje, so potemtakem dopustne, ker bi bilo sicer vsako redno poslovanje posojilnice nemogoče.

7.) Prijava.

Po starem konverzijskem zakonu iz leta 1889 se je moral vsak konverzijski posel prijaviti finančnemu ravnateljstvu, ki je imelo od slučaja do slučaja dovoliti pristojbinske olajšave. Predložiti se je moralo zlasti listine, kakor dolžna pisma, odstopna pisma itd.

Vse to po novem zakonu odpade.

Temu nasproti so pa konvertujoči zavodi dolžni voditi natančne seznamke o vseh konverzijskih poslih. Take seznamke z navodili, kako jih izpolnjevati, bode založila „Zadružna zveza“ in se jih pri njej lahko naročuje. Pri naročilu je treba navesti samo koliko konverzij se približno v enem letu pričakuje.

8.) Opazke.

Listine o konverzijskih poslih, (zadolžnice in odstopna pisma) dalje tudi zemljeknjižne prošnje morajo imeti na prvi strani v levem kotu zgoraj zapisano opazko: „Pristojbinske olajšave v konverzijskih stvareh“.

9.) Konverzije pri lastnem zavodu.

Mogoče je tudi izvesti konverzijo pri lastnem zavodu t. j. če posojilnica dolžniku sama zniža obrestno

mero ali spremeni stalen dolg v dolg z amortizacijo. V tem slučaju ni potreba napravljati posebne nove listine ampak je dovolj, če se dotična izjava o znižanju obresti ali amortizaciji dolga napiše na prvotni zadolžnici in jo potem obe stranki posojilnica in dolжник podpišeta.

To priporočamo zlasti radi tega, da ne bodo naši zavodi, ki imajo dosedaj navadne stalne dolgove, prišli v škodo s tem, da bi se njihovi dolžniki k drugemu zavodu, ki ima amortizacijo ali nižje obresti prestavljali. Najbolje je, če naši zavodi sami dovolijo ugodnosti, ki jih upa dobiti dolжник pri drugem zavodu.

Dotična izjava uživa pristojbinske olajšave, kakor je navedeno gori pod 4. a) in b).

10.) Od kedaj velja novi zakon?

Novi zakon je stopil v veljavo s 1. marcem 1907. Navajati ga je torej na vse konverzijske zadolžnice, odstopna pisma, ki imajo datum 1. marca ali poznejši.

To so določbe zakona v glavnih potezah. V kolikor pa rabijo naše članice daljnih pojasnil z ozirom na konverzijski zakon, naj se obrnejo na uredništvo „Narodnega gospodarja“. Odgovarjali bomo na vsa tozadevna vprašanja vedno javno v listu. To pa radi tega, da se poučijo o tem vsi naši naročniki. Na ta način bo najlažje pravilno razumeti novi zakon.

Radi lažjega umevanja natisnemo danes uzorec odstopnega pisma za konverzijo dolgov s pripombo, da je najbolje delati samo z odstopnimi pismi.

Odstopno pismo mora dati vsak upnik zlasti denarni zavod, ako je drug zavod voljan celo terjatev poplačati sporazumno z dolžnikom.

Primer: Če je A. dolžan pri posojilnici B. in potem prosi pri posojilnici C., da le-ta njegov dolg prevzame in poplača, je posojilnica B. primorana sprejeti plačilo in dati odstopno pismo:

Pristojbinske olajšave v konverzijskih stvareh.

Kolek 1 K.

Odstopno pismo.

I.

Podpisana posojilnica v A. ima terjati na podlagi zadolžnice z dne 16. novembra 1901 od Franceta Jurkovič posestnika v Zatišju posojeni znesek po K 1600.—, ki je bil zaobrestovan po 6 %⁰, ter odpovedljiv na 6 mesecev.

Ker nam je posojilnica v C. to našo terjatev poplačala, ji jo odstopamo v njeno polno in nepreklicno last z vsemi nam pristojnimi pravicami in z jamstvom za resničen obstoj iste, toda brez jamstva za njeno izterljivost. Ob enem dovolimo, da se pri zemljiških Frana Jurkoviča t. j. vl. št. 58, 110 in 412, kat. obč. Zatišje vknjiži prenos zastavne pravice za odstopno terjatev po K 1600.— s 6 %⁰ obrestmi,

6 %⁰ zamudnimi obrestmi in s kavecijo po K 160.— v prid posojilnice v C.

II.

Med posojilnico v C. in dolžnikom Franom Jurkovičem se je sklenil sledeči dogovor:

1.) Obresti, ki se imajo pri posojilnici C. plačevati, znašajo z vsemi obveznostmi vred 5 1/2 %⁰.

2.) S prvotno zadolžnico od 16. novembra 1901 na 6 mesecev odpovedljivi dolg se spremeni v amortizacijski dolg tako, da bode plačeval dolжник vsakega pol leta vedno po 3 %⁰ prvotnega kapitala t. j. vedno znesek po K 48.—

Od teh K 48.— se imajo najprej poravnati izgovorjene znižane obresti od vsakokratnega obstoječega dolga, ostanek se pa uporabi za odplačilo glavnice.

3.) Ako bode Fran Jurkovič plačeval izgovorjene obresti z amortizacijskim prispevkom vred točno vsakega pol leta naprej, se zaveže posojilnica v C., da terjatve ne bode odpovedala vsaj 6 let od spodaj zapisanega dne naprej (oziroma dokler ne bode dolg potem amortizacije odplačan).

4.) Če pa Fran Jurkovič s prvotno zadolžnico in s tem odstopnim pismom prevzetih dolžnostij ne bi točno izpolnjeval pristojne posojilnici C. vse pravice, ki jih je imela prvotna upnica zlasti tudi pravico terjatev z obrestmi vred brez odpovedi iztožiti.

5.) Kakor je iz gorenjega odstavka pod I. razvidno, se je rabilo in porabilo posojilo najeto pri posojilnici C. v poplačilo dolga pri posojilnici B.

B., dne 8. marca 1907.

Posojilnica B.

Fran Jurkovič.

Posojilnica C.

Legalizacija.

Opomba: Odstavek pod II. 2.) se zapiše samo tedaj, če se dolg spremeni v amortizacijski dolg. „Zadružna zveza“ bo na zahtevo članice oskrbela amortizacijske tabele, iz katerih bode razvidno, koliko se pri vednem 6 %⁰ odplačevanju porabi obresti in koliko pride na glavnico.

Obdoba pridobitnih in gospodarskih zadrug.

(Konec.)

II. Prihodnina ali rentnina.

Po § 133. zakona o osebnih davkih morajo pobirati blagajnice od obrestij hranilnih vlog prihodnino ali rentni davek na ta način, da se od obrestij, ko se izplačajo ali zapišejo v prid upniku, odtegne ta davek. Skoro pri vseh hranilnicah in posojilnicah pa tega davka ne plačuje vlagatelj denarja temveč denarni zavod sam iz svojega.

Po postavi bi se splošno moral ta davek vsaj 14 dni po preteku vsakega četrletja oddati davkariji

od vseh obrestij, kar se jih je izplačalo ali v prid zapisalo v tem četrtletju. Vendar pa je ministrstvo na posebno prošnjo dovolilo nekatere olajšave. Pred kratkim še-le je izšla ministrska naredba, da smejo vse rajfajznovke, ki so združene pod „Zadružno zvezo“ rentnino oddajati le enkrat v letu in sicer najkasneje do konca julija prihodnjega leta. Druge pogodovane posojilnice smejo oddajati rentnino dvakrat na leto in sicer do 31. januarja oziroma 31. julija, rajfajznovke v „Celjski zvezi“ pa lahko oddajajo rentnino tudi le enkrat na leto in sicer do 1. aprila prihodnjega leta.

Ako bi se rentnina ne oddala o pravem času, tedaj se predpišejo zamudne obresti, ki znašajo za vsakih 100 kron in za vsak dan $\frac{13}{10}$ vinarja pričenši z dnevom, ko bi se bile morale plačati. Vender pa se ne smejo zahtevati kake zamudne obresti, če bi rentnina, ki se mora pobrati v enem letu, ne znašala več nego 100 kron.

Vzorci, katere je treba izpolniti pri oddajanju rentnine davkarijam, se dobivajo brezplačno pri davkarijah. Vselej, ko se odda rentnina, je treba izpolniti tak vzorec (Izkaz C) v dveh izvodih. En izkaz davkarija vrne posojilnici, potem ko je potrdila prejem na izkazu samem in na kuponu, ki se drži izkaza, drug izkaz pa obdrži davkarija. Posojilnica ima oni izkaz, ki ga je prejela nazaj, poslati davčnemu oblastvu, da se to prepriča, ali se je dovolj rentnine oddalo, kupon naj se pa odstriže in pri posojilnici obdrži.

Rentnina od obrestij branilnih vlog znaša $1\frac{1}{2}\%$.

Tako bo posojilnica, ki je v l. 1905 plačala in k dobremu zapisala 6364 K obrestij, morala oddati 95 K 46 vin. rentnine.

Ako ima kaka zadruga hiše ali zemljišče, tedaj seveda mora plačevati poleg zgoraj navedenih davkov še zemljiški in hišni davek (zemljarino in hišno najmarino ali razredarino). Osebna dohodnina se pa plačuje le od fizičnih oseb; zato so zadruga proste tega davka tudi, če imajo nad 1200 kron čistega dohodka na leto.

Po razstavi masla.

Štirinajsti januar 1907 ostane zelo pomemben za naše mlekarstvo in to ne samo radi tega, ker se je ta dan priredil pri nas po Zadružni zvezi v Ljubljani prvi sestanek mlekarskih zadrug in prva razstava masla, temveč še mnogo bolj radi tega, ker nam je razstava masla pokazala vse prednosti našega masla, ob enem pa tudi vse napake, ki pa se vse dajo lahko odpraviti.

Vse najdene napake izvirajo namreč iz nevednosti ali tudi zanikernosti, ki ste največ krivi, da je ravnanje z mlekom in izdelovanje masla dostikrat nepravilno.

Da se vsi taki nedostatki odpravijo, priobčimo v prihodnji številki našega lista iz poklicanega peresa navodila za pravilno izdelovanje masla, na koje že zdaj opozarjamo.

To navodilo si naj vsi činitelji mlekarskih zadrug, posebno pa še mlekarji, zelo pazljivo prečitajo in se naj natančno po njem ravnavajo.

Sicer pa bo navodilo koristilo vsakomur, ki se z mlekarstvom peča.

Mednarodna zveza kmetijskih zadrug.

S 1. januarjem 1907 pričela je poslovati mednarodna zveza kmetijskih zadrug. Pripadajo ji kmetijske zadruga Nemčije, Avstrije, Italije in Švice — v celem okoli 24.000 zadrug. Kmetijske zadruga drugih držav povabijo se pozneje za pristop.

Načelstvo mednarodne zveze kmetijskih zadrug obstoji iz tajnega svetnika Haas, predsednika osrednje zadruga zveze Nemčije v Darmstadt, dr. barona Störck, predsednika avstrijske splošne zadruga zveze na Dunaju, laškega poslanca Faineri, profesorja v Piacenci in švicarskega narodnega svetnika Jenny v Bernu.

Mednarodna zadruga zveza ima svoj sedež zmirom tam, kjer prebiva njen vsakokratni predsednik.

Njen sedanji predsednik, tajni svetnik Haas, prebiva v Darmstadt, toraj ima sedaj zveza tam svoj sedež.

Prva skupščina mednarodne zadruga zveze vrši se letos meseca majnika ob priliki mednarodnega kmetijskega kongresa na Dunaju.

Trimesečni mlekarški tečaj

priredi c. kr. kmetijska družba kranjska dogovorno s kranjskim deželnim odborom v *mlekarni naše članice mlekarke zadruga na Vrhniki* in sicer od dne 1. aprila do 30. junija t. l. Tečaj bo teoretično-praktičen ter se bo poleg spoznavanja, preiskovanja in ravnanja z mlekom poučevalo poglobitno o izdelovanju presnega masla in sira. Nadalje se bo vršil tudi pouk o mlekarški kemiji in bakteriologiji ter se bo poučevalo o oskrbovanju in krmi molzne živine, o kužnih boleznih ter o mlekarškem knjigovodstvu in računstvu. Pri praktičnem pouku se bo oziralo na vse načine ravnanja z mlekom in poleg tega tudi na oskrbovanje mlekarških strojev in tudi parnih kotlov. V tečaj, ki bo brezplačen, se sprejme le 12 udeležencev, ki dobe brezplačno stanovanje. Za hrano bo moral vsak udeleženec sam skrbeti. Nekaterim nepremožnim udeležencem bo mogoče dati podpore iz državnega, oziroma deželnega prispevka. Prošnje za sprejem je poslati do 20. marca t. l. na glavni

odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Prednost za sprejem imajo tisti, ki so že v kakšni mlekarni delali, oziroma tisti, ki jih pošljejo učiti mlekarske zadruge. Po končanem tečaju se morajo udeleženci podvreči izpitu ter dobe o njem spričevalo, ki jih usposobi za voditelje mlekaren.

Naše poljedelstvo in nove trgovinske pogodbe.

III.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Kar se tiče uvoza iz Italije v našo državo, moramo v novi trgovinski pogodbi z Italijo pred vsem pozdraviti dejstvo, da so vendar enkrat odstranili takozvano vinsko-carinsko klavzulo. Ravno v tem, da se je rešilo to vprašanje v korist naših poljedelskih razmer, vidimo, koliko premore skupno nastopanje interesentov. Po novi trgovinski pogodbi se plača od laškega vina, katerega se uvaža v Avstrijo, namesto 7 kron 68 vinarjev 60 kron od 100 kilogramov. Ta visoka carina bo skoraj gotovo uvoz laškega vina v prospeh naše domače vinske produkcije popolnoma izključila. Toda sicer se je kaj malo oziralo na interese avstrijskega poljedelca. S tem, da se je Italiji dovolila carinska svoboda za sveže in vložene pomaranče, limone, mandelje in kostanj, je zelo oškodovana naša produkcija, ki se je začela ravno v zadnjem času kaj lepo razvijati v naših južnih pokrajinah. Ravno v zadnjem času se mnogo govori in piše o gospodarskem povzdigu Dalmacije — ravno to dejstvo pa jasno dokazuje, da ta skrb obstoja le bolj v besedah. Obžalovati moramo nadalje, da se sme namizno grozdje v poštnih zabojih carine prosto uvažati, kar brezdvomno zelo škoduje našim vinogradnikom, ki se pečajo s prodajanjem takega grozdja. Do zdaj se je plačevalo od laškega namiznega grozdja K 4.76 carine od met. centa.

Majhnega zboljšanja je naše sadjarstvo deležno. Po novi trgovinski pogodbi se mora namreč plačati od sadja, ki se je do zdaj carine prosto uvažalo v Avstrijo, sledečo carino: za breskve K 2.40, za češnje K 1.20, za višnje K 1.20, za jagode 10 K, od sto kilogramov. Jabolka, hruške in kutine, ne vložene ali pa v vrečah, so od 1. septembra pa do 30. novembra carine proste, od 1. decembra pa do avgusta se pa plača od njih 2 kroni. Od enkrat zavitih jabolk, hrušk in kutin se plača K 3.70, večkrat zavitih 5 K. Domače češplje so od 1. septembra pa do 30. novembra carine proste, od drugih češplj kakor tudi od domačih se mora plačati od 1. decembra pa do 30. avgusta K 2.40. Poštni zavoji s svežim sadjem so do 5 kilogramov teže carine prosti.

Naše vrtnarstvo in zelenjarstvo ne more biti preveč zadovoljno z novo trgovinsko pogodbo.

Svežo zelenjavo smejo iz Italije carine prosto uvažati, le od čebule in česnja se mora plačati 3 K. od met. centa. Za sušeno in konzervirano zelenjavo je določena tako nizka carina, da niti govoriti ne moremo o varstvu naše tozadevne industrije, ki se kaj lepo razvija. Tako se n. pr. plača od suhih, tudi soljenih melon, šampinjonov, artičok, rabarbare in špargeljev K 9.40, od tomat in konzerviranih tomat 4 K, od drugih konzerv K 4.70 carine. Odrezane cvetlice, suhe ali sveže, rastline in deli rastlin so carine prosti, od cvetočih rastlin je treba plačati 8 K, od dreves in grmov 7 K, od rastlinskih čebul 4 K, od trt 1 K, od met. centa.

Travna in gorčična ter ne posebej imenovana semena so carine prosta, le od rdeče detelje je treba plačati 8 K, od met. centa. Avtonomno carino od fižola, grašice, volčjega boba so od K 4.50 na K 2.40 znižali, kar tembolj škoduje našemu poljedelstvu, ker mora Avstrija to znižano carino dovoliti tudi vsem onim državam, s katerimi smo v razmerju največje ugodnosti.

Za uvoz laških volov se je naš avtonomni carinski tarif, namreč 60 K od kosa opustil ter se določilo K 9.40 od met. centa žive teže, kar pomenja vsekako veliko ugodnost za Italijo. Znano je namreč, da tehtajo laški voli, ki so namenjeni za uvoz, k večjemu 5 met. centov, iz česar sledi, da se od takega vola plača le 47 K carine namesto prejšnjih 60 K. Dosedanje carino od mesa so zvišali od K 14.29 na 30 K, od klobas od K 38.10 na 50 K, dočim so določili carino od gosij, ki so bile do zdaj carine proste, na K 7.14. Pozdraviti moramo, da so za uvoz karpov, ki so se do zdaj carine prosto uvažali, določili carino 20 K za met. cent. Pri siru niso ničesar spremenili, dočim se mora plačati od surovega masla 24 K, za met. cent namesto 60 K v avtonomnem carinskem tarifu.

Kar se pa tiče našega izvoza v Italijo, moramo z zadoščenjem opomniti, da se za les, ki je posebno za naše kraje najvažnejši eksportni predmet, ni določila nikakoršna carina in da se torej les carine prosto uvaža v Italijo. In če vpoštevamo, da tvori ravno les pet šestin vsega našega uvoza v Italijo, vemo ceniti to določbo. Za konje, ki so se do zdaj carine prosto uvažali, so določili carine 35 lir od kosa, ki je visok 1.38 metra, od manjših 40 lir.

Obžalovati pa moramo, da se je navzlic mnogostevilnim protestom sklenil z Italijo dogovor glede živinske kuge. Naj navedemo le nekatere nevarnosti, ki prete naši živinoreji vsled tega dogovora. Laški izkazi kug kakor tudi dejstvo, da se je kuga mnogokrat zanesla iz Italije v Švico, prav jasno kažejo, da veterinarske razmere v Italiji niso kar najboljše. Kako malo zaupajo ondotnim veterinarskim razmeram, je najbolj razvidno iz tega, da je Nem-

čija prepovedala uvoz laških prašičev, čeprav v Nemčiji zelo primanjkuje prašičev in čeprav so vsi sloji zahtevali, naj se meje odpro. Tudi Avstrija je morala skusiti okuženje od strani Italije, kajti pri uvozu prašičev laške provenience, katerih so v l. 1905 okoli 60.000 v Avstrijo uvozili, se je svinjska kuga opetovano uradno konstatirala. Če še omenimo, da je Italija tudi z Bulgarijo in Srbijo sklenila dogovor glede živinske kuge in na ta način odprla meje živini iz balkanskih držav, Turčije in Rusije, kjer so vedno razširjene najnevarnejše živinske kuge, tedaj vidimo, da je ta dogovor glede živinske kuge z Italijo velika nevarnost za naše živinorejstvo. Ta nevarnost bi bila manjša, če bi vlada brezobzirno varovala pravice, katere ji daje točka 5. te konvencije. Ta točka določa, da ima Avstrija pravico za slučaj, če so v Italiji na nevaren način razširjene nalezljive živinske bolezni, katere se mora naznaniti, prepovedati uvoz vseh onih živinskih vrst, katere so dostopne nalezljivim boleznim. To določilo daje vladi pravico preventivnega zaprtja.

Varstvo naše živinoreje je odvisno le od tega, kako bo naša vlada uporabljala to določilo. Če bo vlada energično nastopala, tedaj se bo odvrnila marsikatera nevarnost od naše domače živinoreje, v nasprotnem slučaju pa prete največje nevarnosti od strani laškega importa živine. Ta dogovor so poljedelski zastopniki v zbornici sprejeli še le tedaj, ko so dobili od merodajne strani zagotovilo, da se živino-zdravniški oddelek odloči od notranjega ministrstva ter združi s poljedelskim in da se ustanovi posebni veterinarski svet, ki naj obstoja iz izvoljenih zastopnikov poljedelskih strokovnih korporacij.

Da naše poljedelstvo ni doseglo pri trgovinski pogodbi z Italijo boljših uspehov, je pač kriv prejšnji trgovinsko-politični greh — ona onimozna vinsko-carinska klavzula, ki je Italiji dajala od leta 1892 pa do 30. septembra 1904 pravico, da uvaža vino proti carini gld. 3.20 v zlatu za met. cent. V novi carinski pogodbi je Avstrija Italiji odrekla vsako carinsko ugodnost za uvoz vina. Toda Italija se je postavila na stališče, da se je z omenjeno klavzulo napram Avstriji pridobila nekako pravico, kateri se odreče le v slučaju, če se ji da primerna kompenzacija. In to tudi vladna predloga brez vsega priznava. Ravno iz tega priznanja pa lahko sklepamo, kako velikega pomena za narodno gospodarstvo države morejo postati take lahkomišelnost dovoljene koncesije.

Ureditev in razširjenje kmetijskega poduka za slovensko mladino in njega pomen za povzdigo kmetijstva.

Pri vsakem poklicu se zahteva v prvo teoretične izobrazbe, ki naj sloni na kolikor mogoče popolni

občni izomiki, kateri sledi specielna stanovska. V kolikor višji ste obe in se jedna drugo spopolnujete, tim višjo občno in stanovsko izobrazbo ima dotičnik. Na to sledi praktična izobrazba, ki ima navadno namen, da si ž njo več ali manj vsakdo služi svoj kruh t. j. da izvršuje svoj stan ali poklic. V dosego splošne izobrazbe služijo šole, ki se dele, kakor znano, na ljudske, srednje in visoke šole; poleg teh se pa nahajajo še strokovne šole, ki imajo namen, da posredujejo za posamezne stanove strokovno teoretično izobrazbo. Življenje potem daje še le prakso ali izvežbanje v vsakem poklicu. Tako vemo, da visokošolec, ki je dovršil pravne, filozofske ali medicinske študije, vstopi potem pri tem ali onem uradu, šoli ali pri medicincih v bolnišnicah v javno službovanje začetkoma kot praktikant, hospitant itd. ter da deluje dlje časa pod nadzorstvom uže praktično izvežbanega veččaka svojega poklica. Isto vidimo i pri vseh obrtih. To je nekaj tako dognanega, da o tem ni treba razpravljati.

Istotako je tudi vpeljeno, da vsak stan skrbi, da njegov naraščaj dobi po svoji izobrazbi, pridnosti in posebnosti polagoma boljše dohodke t. j. prihodnost, ker vsakdo zida na svojo stanovsko sposobnost in si ž njo želi pomagati.

To opazujemo tako pri uradniškem, duhovskem, vojaškem kakor pri obrtnem stanu. Iz malega raste veliko. Začetek je skromen, polagoma si s pridnostjo, ako ni posebnih ovir in nezgod, slehern pomaga.

Kaj pa pri kmetijskem stanu?

Vsakdo vé, da je rodil novi čas prepotrebne kmetijske šole, ki naj posredujejo strokovno izobrazbo temu stanu. Te strokovne šole so v različnih državah in kronovinah razne starosti t. j. razne države in dežele so v različnem času ustanovile te inštitucije. V Avstriji se Češka in Moravsko ponašati z najstarejšimi zavodi te stroke. Primeroma pozno ustanovile so južne kronovine naše monarhije te šole. Kakor je znano, imajo ti gospodarski zavodi pospeševati strokovno znanje v raznih kmetijskih panogah in so namenjene v prvi vrsti onim mladeničem, ki so si izvolili kmetijski stan za svoj poklic. Absolventje teh šol izvršujejo svojo življensko nalogo potem na dva načina, da postanejo na očetovom domu začetkoma pomočniki in pozneje kot nasledniki samostojni gospodarji ali pa da vstopijo kot gospodarski uradniki pri veleposestvih ali na družih gospodarskih inštitucijah. Bodisi, da so prvo ali drugo, s tem koristijo svojemu namenu in odgovarjajo glavnemu smotru teh šol.

Le premnogokrat se pa dogodi, da se taki absolventi kmetijskih zavodov, ko stopijo v javno življenje, ne pokažejo in izkažejo to, kar se od njih pričakuje in zahteva, odtod izvira krivična sodba o malovrednosti teh študij.

V prvo je poudarjati, da je kakor sem že začetkoma navedel kot izglede, v vseh stanovih vpeljeno,

da si vsak v javnem življenju še le pridobi potrebne prakse in izkušnje. Zato tudi vsak začetnik vstopi le kot praktikant ali volontêr, nobeden pa ne kot načelnik kakega urada, trgovine, obrti itd. Še le na podlagi dlje časa (po več let) trajajočega uspešnega delovanja in pridobljenihkušenj se usposobi za samostojno izvrševanje svojega poklica. To je pri vseh drugih stanovih, le pri kmetijskem stanu se misli in želi (celo zahteva), da bodi tak absolvent kmetijskega zavoda že popolno sposoben za načelnika v gospodarstvu, da imej dovoljkušenj in utrjen značaj. Kar si drugi pridobé še le v večletni praksi v življenju, naj prinesejo ti že iz šol. Odtod izvira napačno naziranje, da se zahteva od nedoletnih mladeničev — moška, težka dejanja, ki si jih vsak pridobi še le s časom. Namesto, da bi se upoštevalo, da daje šola samo potrebno teoretično znanje, da šele življenje vsakega izuči ter da je potrebno, se učiti vse življenje, zahteva se tu a priori vsestranske sposobnosti in ako se vidimo prevarane, ne pomislimo, da smo krivi sami, ker smo neopravičeno preveč zahtevali, ampak dolžimo šole, iz katerih so izišli ti mladeniči.

Iz tega sledi, da bi morali absolventi kmetijskih šol, bodisi na očetovem gospodarstvu in pri drugih posestnikih, ki imajo vzgledno oskrbovana gospodarstva, vstopiti kot praktikanti in na to še le stremiti ali po samostojnem gospodarstvu ali pa, ko vstopijo kot uradniki pri veleposestvih. Takih absolventov po vseh gospodarskih zavodih v Avstriji je vsako leto več tisoč in naj so dovršili katero koli kategorijo teh šol, so premnogokrat v zadregi, kaj naj počnejo, kam naj se obrnejo, da bodo postali koristni udje človeške družbe in le prevečkrat jih sili slabo gmotno stanje, da obrnejo hrbet svojemu poklicu, ki so si ga izvolili ter se podajo v tisto službo, ki jim najprva nudi eksistenco. To vidimo pri absolventih visokih, srednjih in nižjih kmetijskih šol in sicer povsod v Avstriji, posebno na slabem smo v tem oziru na Slovenskem in zato zasluži ta predmet, da se o njem obširneje razpravlja.

Povsod na Slovenskem opazujemo, da se podado sinovi bodisi od kmečkih starišev, uradniških rodbin ali obrtnih stanov študirati na kmetijske zavode, naj že vstopijo na njih nižje- srednje in višje kategorije. Od absolventov teh šol prav mnogokrat vidimo, da imajo najtežje stališče, predno si ustanovijo pošteno eksistenco ali pa da svojega namena sploh ne dosežejo in si izberejo drug poklic. Mnogi so vzroki, ki sodijo te slabe posledice. V prvi vrsti je upoštevati dejstvo, da se k tem študijam poda taka mladina, ki je že drugej propadla ali ni mogla uspevati bodisi radi duševne onemoglosti, premale pridnosti ali radi slabih gmotnih in zdravstvenih razmer. Nadalje, ker stanovska zavest pri kmetijskem stanu še ni dospela do tistega viška, da bi svojim absolventom nudil

stalen in gotov zaslužek. Od tod izvira tista žalostna prikazen, ki mnoge nadebudne mladeniče odvrča od teh študij; le popolnoma trden značaj, neumorna pridnost in siceršna dobra svojstva morejo dati eksistenčno sigurnost in prihodnost.

Ta in druga dejstva so vzrok, da število absolventov na kmetijskih šolah silno počasi raste, da se zlasti na Slovenskem malo boljše mladine poda k tem študijam in da tudi v bližnji prihodnosti ni pričakovati vidni preobrat k boljšemu.

To je za naš slovenski kmetijski stan in tudi za naš narod silno neugodno in nam more roditi najslabše posledice.

Ako Slovenci ne dobimo v doglednem času trden in materijelno neodvisen kmetijski stan, t. j. ako naš kmetijski stan s strokovno izobrazbo in občno izomike ne povzdignemo na primerno višjo stopinjo sposobnosti, da si more svojo eksistenco izboljšati, bati se je, da bomo imeli kmalu le ženske, otroke in starčke na kmetijah, krepki moški rod se bode ali izselil ali pa se udingal v tovarniška dela. In ta nevarnost je velika, rodila bode splošno siromaštvo in škoda je naših lepih pokrajin, če bodo zapuščene, namesto, da bi nam dajale najboljše sad.

Dosledno temu bode vrednost zemljišč padala, živinoreja ne bode napredovala in vzeli smo našemu narodu oporo in temelj. Čim ne bode imel kmetijski stan, bode ta trpela tudi obrtniška in trgovska stanova. Največ bode pa imela zgube država in sicer ne le na davkih, ampak tudi na kakovosti prebivalstva.

Če je kje potreben strokovno izobražen kmetijski stan, je ta potreben pri nas na Slovenskem, kjer se gojijo vse kmetijske panoge; če se mora kje kmetovalec spoznati, da zna svoje stroške in dohodke pravilno urediti in po tem živeti, je pri nas potrebno.

Vsi ti razlogi naj bi napotili naš kmetijski stan, da bi obračal večjo pozornost na strokovno vzgojo svojih otrok. Namesto, da bi zasmehoval tiste stariše, ki dadó svoje za dom namenjene sinove strokovno izobraziti, naj jih spoštuje in posnema. Napake, ki jih storé mladi absolventi teh zavodov, naj s krščansko ljubeznijo zakriva, ker se naj upošteva dejstvo, da žal večinoma stariši ne dadó najboljših sinov v kmetijske zavode in zato tudi ne morejo pričakovati najboljšega sadu t. j. velmožev, zlasti v mladosti ne, dokler še nimajo izkušenj.

Za naš kmetijski stan velja nasprotno dandanes sledeče pravilo:

Vsi skrbni kmečki stariši, ki hočejo preskrbeti svojim za kmetijski stan namenjenim sinovom pravo izgojo, tako da bodo enkrat lahko dajali odgovor pred Bogom ter da smejo pričakovati, da jim bodo delali sinovi veselje in čast na starost, naj tako postopajo:

Ko je njih sin dovršil domačo ljudsko šolo in je star 14 let, in se ga ne misli dati učiti kakega rokodelstva, ampak se ga hoče doma obdržati bodisi, da bode enkrat postal očetov naslednik na gospodarstvu, bodisi, da si bode z opravljanjem kmetijskih opravil služil svoj kruh in si bode s tem svoj obstanek osigural t. j. da bode postal kmetijski delavec — tedaj naj ga obdržé dve ali tri leta doma, kjer naj jim pomaga opravljati vsa gospodarska dela, kakor je to navadno na kmetih. Ti dečki so za tako zvanega „malega hlapca“ pri hiši. Vsak vé, da so ti fantiči, ako so bili dobro vzgojeni, jako marljivi, podučni in dobri pomagači pri kmetijstvu. Ko nastopi starost 17. in 18. leta, pridejo za moško mladino tako imenovana fantovska leta, ki pokažejo, kaj bode iz mladine. Nekateri se obrnejo na dobro stran, so marljivi, hrepenijo po nekem višjem, drugi zopet se udajo raznim strastem, kakor nedeljskemu popivanju, kvaranju, ponočevanju itd. — Ako ima tak sin v tem času še dovolj značajne in telesno trdne stariše, ki ga z oestro besedo, z izgledom in krepko voljo odvrnejo od teh razvad, je to njegova in dostikrat starišev sreča na starost, sicer pa je tak mladenič izgubljen za mnogo let ali pa celo življenje. Nižje in nižje pada. V tej dobi se odloči, kaj bode navadno iz moške mladine. Zato je svetovati, da se naloži v tem času mladini veliko dela in se jo odvráča od raznih razvad. Torej proč od doma, kjer preti nevarnost in nazaj v šolo, pod krepko vzgojo in kjer je obilo dela in skrbi.

(Dalje prih.)

Našim gospodarjem v navodilo pri nakupovanju in zasajenju sadnih dreves.

Iz Avstrije se je poslalo na pariško razstavo (l. 1900) več vagonov najlepšega sadja. To se je tam največ mogoče okusno razložilo na ogled. Iz celega sveta došli obiskovalci razstave so kar strmeli in se niso mogli zadosti načuditi krasoti in izbornemu okusu našega sadja. Priznalo se je, da so v prvi vrsti naše jabolke iz Štajerske in Kranjske tako lepe in zlahtne, da svet nima boljših in zato se je tudi temu dičnemu pridelku naše domovine prisodilo od razstavnega odbora najvišje odlikovanje.

Korist sadjereje (koledar družbe sv. Mohora leta 1904).

Koristno je, da se dobro stvar dvakrat pové in zato ne bode odveč, ako podamo tu našim mladim posestnikom-sadjerejcem v sedanjem spomladanskem času zopet glavna navodila, ki naj jih vodijo pri nakupovanju, zasajanju in oskrbovanju sadnega drevja.

Kakor je pri vsaki rastlini najbolj odvisen na predek od kakovosti semena in od načina obdelovanja, tako je tudi pri sadnem drevju.

Nikakor ne moremo zahtevati, da bi želi pri sadjereji brez truda in da bi storjeni pregreški ne imeli slabih posledic.

Resnica je, da naše sadjarstvo ne napreduje z naraščajočimi potrebščinami, da se isto ne širi v isti meri kakor kmetijska veda in da ima, žal, še večina naših kmetovalcev napačne presodke o sadjarstvu, češ, da ono ne obrestuje prostor, stroškov in dela, ki jih imajo s to kmetijsko panogo. O tem, da bi se zavedali svojih dolžnostij do sadnega drevja in do njega pravilne gojitve in oskrbovanja pa ni govora. In vendar ima naše sadjarstvo v sebi neizčrpen vir dohodkov, ki se dajo z najmanjšimi stroški in delom doseči tako, da bi lahko postalo eden najvažnejših dohodkov našega kmetijskega stanu.

Sedanja nebriznost je poglavitni vzrok, da pride pri nas primeroma malo posestnikov zdravo in okusno sadje, malo je nadalje taci, ki bi ga pridelali obilo in bi ga znali dobro izkoristiti doma ali ga s pridom spečati. Nevednost na vse strani je slednjič vzrok, da se ta kmetijska panoga ne spoštuje in vsled tega ne goji. In vendar ima naša domovina toliko zatišnih solnčnih gričev, toliko ljubkih proti severnim vetrovom zavarovanih dolinic, kjer bi lahko rastlo in se gojilo najboljše sadno drevje, kateri kraji so sedaj goli in pričajo o veliki gospodarski zanikrnosti in nevednosti, da bi drugi narodje vedeli Bogu največjo hvalo, če bi jim enake naravne udobnosti naklonil ter jih skušali najbolj intenzivno izkoristiti.

Ker je pri nas običajno, da misli naš kmetovalec navadno na spomlad na zasajenje sadnih dreves in porabi vsak posestnik le ta čas v to, da zboljša in povzdigne vrednost svojega posestva s tem, da na novo zasadi po zimi onemogla, starikava sadna drevesa, zato pa ravno sedaj navajamo tole navodilo ki se glasi:

1.) Sadi vedno le mlado drevje. Ne pričakuj dobička od starega drevesa, ki je krevljasto, lišajasto ali z mahom obraščeno. Tisto drevje, ki je rastlo v drevesnici dlje nego 5 do 6 let, je boljše za kurjavo kakor za saditev. Ako imaš na izbiri drevje, sadi vedno mlajše, če je tudi morda šibkejše.

2.) Sadi le dobro ukoreninjeno drevje.

3.) Sadi drevje z lepim in ravnim deblom ter z zdravo krono. Tako drevje dobiš pa zopet le tam, kjer umejo vzgajati tako t. j. kjer z umno vzgojo drevo hitro in lepo kvišku spravijo, a ga ne mučijo v drevesnici po 7—10 let. Drevo imej zdrav les, lubad ne bodi razpokana, ampak gladka in svetla ter brez lišaja.

4.) Sadi drevje le samo od primernih vrst t. j. takih, ki so jih večaki priporočali kot krajevnim, tržnim in gospodarskim razmeram najboljšim.

Za Dolenjsko so se glede jabolk določile te-le vrste: a) Dolenjska voščenska, b) angleška zimska zlata parmena, c) rudeči štetinec ali čebulka, d) velika kaselska rajneta, e) blenhajmska rajneta, f) češko deviško jabolko ali rdeči iz Lož, g) landsberška rajneta in h) mašanekar.

5.) Ne kupi nikdar sadnih drevesc od tacega prodajalca, ki ti ne more jamčiti za vrsto (sorto).

6.) Ne kupi sadnega drevja nikdar na semnjih ali od ljudi, ki ga vozijo na prodaj po deželi. To je drevje, ki je česče napadeno od krvave uši, ki ima razsušene korenine, ki je največkrat od malovrednih sort in ki navadno ni več vredno, kolikor velja za drva.

Pri zasajenju kupljenega sadnega drevja pa postopaj tako-le:

Dovolj obsežne in sicer vsaj 50 cm globoke in 1 do 1.5 m v premeru široke jame skoplji že po zimi ali pa v zgodnji spomladi. Pri kopanju jam se razdeli izkopana prst na tri enake dele. Prvi del t. j. zgornjo rodovitno plast se dene posebej, drugo srednjo in tretjo spodnjo nerodovitno plast zopet posebej.

Iz drevesnice se dobi navadno drevje z dveletno krono, to se pravi, vrh se je dve leti vzgojeval. Vsako drevo se obreže pred zasaditvijo na ta-le način: Najpred se obreže glavno voditeljico (t. j. vejico, ki raste naravnost kvišku) nad popkom, ki je lanskemu ravno nasproti; vse druge stranske vejice se skrajšajo tako, da je zadnji popek vedno spodaj. S tem se skrbi, da se krona širi, a glavni vrh ravná. Vejice, ki se križajo ali ki v krono na znotraj rastejo, se odrežejo. Nato se obreže vsako korenino za tretjino tako, da so rane proti zemlji obrnene.

Za saditev sta potrebna dva človeka in sicer eden, ki drevo drži, drugi pa, ki ga zasaja v zemljo.

Da bode drevo pravilno zasajeno, moraš še to-le izpolniti:

1.) Drevo mora priti ravno tako globoko v zemljo, kakor je bilo popred v drevesnici.

2.) Korenine morajo priti v isto lego, kakor so bile popred.

3.) Korenine se morajo kolikor mogoče z zemljo obdati, da ne ostane prostor med njimi, ker bi začele plesniti.

Da se vse te pogoje izpolni, zato se pritrdi v prvo kol, na to se vzame palico, ki se položi prek jame. Potem primeri saditelj drevo tako h kolu in palici, da se križata s koreninskim vratom. Ko je drevo v pravi visokosti, začne pomagač koreninice obsipati z najrahljšo in najrodovitnejšo prstjo, ki jo je pri kopanju na prvo dobil ter spravi korenine v pravo lego. Saditelj med tem delom drži drevesce. Ko so korenine zasute, se zemljo še malo pohodi z nogo, potem se dene okrog kraja rušo in potem se še z

ostalo zemljo zasuje. Na vrh pride najslabša, spodnja, nerodovitna plast zemlje in sicer v podobi latvice, da ostane deževnica pri drevesu in če v suši zalivamo, da voda ne odteče. Nato se drevo priveže h kolu. Zasajeno drevo se močno zalije z gnojnico in če treba, se to delo pozneje ponovi.

Sadna drevesca se potem v prvih letih po zasaditvi obrezujejo, da zraste lepa krona, čistijo se mahu in mrčes. Po potrebi se drevesam gnoji in zemlja okoli debla zrahljuje. Pa tudi v poznejih letih se jih ne pušča v nemar, ampak se jim spomladi odžaga suhe veje, odreže vodene poganjke, ostrga se raz debela mah in lišaj, škropi se jim proti raznim živalskim škodljivcem (n. pr. listne ušice) in rastlinskim zajedalkam (n. pr. fusikladij), s kratka: skrbi se za njih neovirano rast in ugodno uspevanje.

Ravno minula zima nam je napravila na našem sadnem drevju mnogo škode, veliko dreves je pozebilo, mnoga so poškodovana zlasti po zajcih, treba bode misliti na novo zasaditev.

Veliko tisoč mladih sadnih dreves se bode v letošnji spomladi razdelilo med naše posestnike, bodisi od kmetijske družbe in njenih podružnic, bodisi iz drugih javnih naprav in šolskih vrtov. Mnogo drevja bodo pa tudi naši gospodarji dokupili, da na novo zasadé svoje prazne prostore in zato polagamo vsem našim gospodarjem na srce, da se drže teh navodil pri nakupovanju in zasaditvi svojih sadnih dreves, da ne bode njihov trud zaman, da bodo imeli čez nekoliko let uspehe in da ne bodo zgubili veselja do sadjereje, ki nam more donašati take lepe uspehe ter da ne bodo stali naši za sadjarstvo kot nalašč ustvarjeni kraji prazni in pusti, nam na škodo, kazoč le našo nebrižnost, nevednost in zanikrnost. Sadje, ki ga vsako jesen dobimo in ki je tako prijetna, zdrava jed in katera je tako velike dobrote, naj nas navaja slednjič k resnemu in pravilnemu obdelovanju sadnega drevja!

Pomanjkanje živine?

V zadnji številki smo omenili, kako razni izkoriščevalci kmetovalcev in konsumentov trobijo v svet, da v Avstriji primanjkuje živine in je to krivo, da so cene mesa tako visoke.

Ker imajo taki kričači močen glas, polne žepe in mnogo drznosti, bi mogel marsikdo verjeti, da imajo prav in so popolnoma nedolžni na visokih cenah mesa ter da je upravičena njih zahteva, da se odprejo meje.

V tem slučaju ne pomaga nobena lepa beseda, pač pa pomagajo številke, ki suhoparno a neusmiljeno odkrivajo veliko laž tistih, ki kvasijo o pomanjkanju živine.

Pri ljudskem štetju se je naštel

leta	prebivalcev	goved	svinj
1869	20,394.980	7,425.212	2,551.473
1880	22,144.244	8,584.047	2,721.551
1890	23,895.413	8,649.936	3,549.700
1900	26,150.708	9,511.170	4,682.654

V odstotkih se je toraj pomnožilo število

leta	prebivalcev,	goved,	svinj,
	za —	za —	za —
1869			
1880	8.5 %	15.6 %	6.7 %
1890	7.9 %	0.7 %	30.4 %
1900	9.8 %	10.0 %	41.9 %
povprečno	8.7 %	8.7 %	23 %

Kaj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
Ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna
samo v izvornih
zavojih z imenom
Kathreiner.

Nihče naj bi ne pil
močno razburjajoče
zrnate kave nemešane!
**Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava**
sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speši zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
**Kathreinerjeve
kave.**

Pridelek žita v Avstriji l. 1906.

Površina njiv v Avstriji bila je leta 1906 10,624.161 hektarjev.

Od teh se je porabilo za pridelovanje pšenice, rži, ječmena, ovsa in koruze 6,536.913 hektarjev t. j. 61.5 %.

Pridelalo se je 15,825.623 meterskih stotov pšenice, (na 1 ha povprečno 13.6 meterskih stotov), 25,200.742 meterskih stotov rži (na 1 ha povprečno 12.5 meterskih stotov), 16,536.396 meterskih stotov

ječmena, (na 1 ha povprečno 14 meterskih stotov), 22,404.525 meterskih stotov ovsa, (na 1 ha povprečno 12.2 meterskih stotov), 4,397.402 meterskih stotov koruze (na 1 ha povprečno 13 meterskih stotov).

Vsakdo — pivovarnar.

Danski inženier Meardt iznašel je neko suho tvarino, iz katere lahko vsakdo doma izdeluje pivo.

Košček te tvarine zavije se v platno in dene v lonec vroče vode, v katerej mora stati 48 ur, nakar nastane izborno pivo.

Na Danskem ustanovilo se je posebno podjetje, ki bo prodajalo to suho pivo.

VABILO

na

XIII. REDNI OBČNI ZBOR

Okrajne posojilnice v Radečah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 3. uri popoldne v dvorani „Narodnega doma“ v Radečah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število udov, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število navzočih udov.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Horjulu,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 25. marca 1907 ob 3. uri popoldne v društveni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1906.
3. Volitev načelstva in računskih preglednikov.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število društvenikov, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Seloih,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za X. upravno leto 1906.

Člani: začetkom l. 1906 316, v upravnem letu pristopilo 15, odpadel 9, koncem leta 1906. 322.

Deleži: začetkom l. 1906. 316, v upravnem letu prirastlo 15, izplačano 9, koncem l. 1906. 322; odpovedano: 2.

Denarni promet: K 422.790-81.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani .	30	—	Deleži — izplačani .	18	—	Posojila	228 431	50	Deleži	644	—
Hran. vl s kap. obr.	129 906	41	Vzdig. hran. vloge .	69.417	37	Tekoči račun z zvezo	204.196	27	Hranilne vloge s ka-		
Vrnjena posojila .	47.572	50	Obr. hr. vl. izplačane	845	78	Inventar premični .	137	79	pital. obrestmi .	455 735	75
Tekoči račun z zvezo	11 090	52	Obr. hr. vl. kapitaliz.	35.719	92	Inventar nepremični	5.687	66	Predpl. obr. od pos.	833	66
Obresti tek. računa .	8 034	42	Dana posojila . . .	53 340	—	Zaostale obr. posojil	3.088	19	Rez. zaklad . . .	6.889	57
Inventar nepremični	64	—	Tek. račun z „Zvezo“			Delež pri Zadr. zv.	1 000	—	Čisti dobiček . . .	1.267	60
Plač. obr. od posojil	10-235	32	s kapit. obrestmi .	66 534	42	Nal. den. pri dr. zav.	18.288	06			
Upr. in uradn. prisp.	68	—	Inventar nepremični	73	20	Gotov. 31. dec. 1906	4.541	11			
Pristopnine	15	—	Obr. pos. povrnjene	76	46						
Vzd. nal. den. p. dr. z.	447	74	Upr. in urad. stroški	1.184	98						
Vzdig. obr. nal. den.			Rent. d. in nep. prist.	221	52						
pri drugih zavodih	918	65	Nal. den. pri dr. zav.	1 293	20						
Dohodki nepr. inven.	85	10	Podpore	400	—						
Gotov. zač. l. 1906	5.197	80	Got. koncem l. 1906	4 541	11						
	213.665	96		213.665	96		465.370	58		465.370	58

Hranilnica in posojilnica v Št. Vidu pri Zatičini,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XI. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 404, v upravnem letu pristopilo 26, odpadlo 18, koncem leta 1906. 412.

Deleži: začetkom leta 1906. 404, v upravnem letu prirastlo 26, izplačano 18, koncem l. 1906. 412; odpovedano: 26.

Denarni promet: K 663.453-38.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani .	52	—	Izplačani deleži . .	36	—	Posojila	171.935	30	Deleži	824	—
Hran. vloge s kapit.			Vzdig. hran. vloge .	172.768	36	Tekoči rač. s Zvezo	82.262	42	Hranilne vloge s ka-		
obrestmi	225.608	09	Obr. hran. vlog. izpl.	2 268	32	Inventar premični .	169	47	pitaliz. obrestmi .	465.128	58
Vrnjena posojila . .	27.426	57	Obr. hran. vlog kap.	14.510	27	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—	Rezervni zaklad . .	10.646	67
Tekoči rač. s Zvezo	107	69	Dana posojila . . .	49 740	—	Naloženi denar . . .	208.141	16	Čisti dobiček . . .	1.550	40
Obr. tekoč. računa .	2.041	53	Tekoči rač. s Zvezo	71 900	—	Got. 31. decem. 1905	14.640	94			
Plač. obr. od posojil	8 323	94	Obr. tek. računa kap.	2 041	53						
Upr. in urad. prisp.	77	64	Obresti posoj. povrn.	48	10						
Pristopnine	10	40	Upr. in urad. stroški	1 087	38						
Obresti nal. denarja	9.723	57	Rent. dav. in nep. pr.	216	63						
Vrnen nalož. denar	60.500		Pridobnina	66	06						
Got. začetkom l. 1906	5.175	73	Obr. nal. den. kapit.	9 723	57						
			Gotov. konec l. 1906	14.640	94						
	339.047	16		339.047	16		478.149	29		478.149	29

Hranilnica in posojilnica v Domžalah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za IX. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta 1906. 204, v upravnem letu pristopilo 26, odpadlo 1, koncem leta 1906. 229.

Deleži: začetkom leta 1906. 204, v upravnem letu prirastlo 26, izplačano 1, koncem leta 1906. 229, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 282.349-70.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vplačani deleži . .	52	—	Izplačani deleži . .	2	—	Posojila	127.184	48	Deleži	458	—
Hranilne vloge s kap.			Vzdig. hranilne vloge	45.130	28	Inventar premični .	236	95	Hranilne vloge s kap.		
obrestmi	72.443	39	Obr. hran. vlog izpl.	344	96	Zaostale obr. posojil	705	82	obrestmi	108 548	45
Vrnjena posojila . .	18.042	—	Obr. hran. vlog kap.	3 852	34	Delež „Zadr. zvezi“	1.000	—	Tekoči rač. s Zvezo	20.378	12
Tekoči rač. s Zvezo	27.912	70	Dana posojila . . .	65.244	—	Delež pri Ljud. pos.	4	—	Predpl. obr. posojil	127	78
Inventar nepremični	14.924	—	Tekoči rač. s Zvezo	24 200	—	Vrednost njive . . .	1.200	—	Rezervni zaklad . .	2.406	90
Plač. obr. od posojil	5 627	68	Obresti tek računa	822	76	Dolg na najemnini .	567	—	Čisti dobiček . . .	1.705	29
Upr. in urad. prisp.	139	87	Obr. pos. povrnjene	28	09	Dolg na obr. najem.	31	41			
Pristopnine	26	—	Upr. in urad. stroški	484	46	Neplačane kupnine .	1.021	14			
Najemnina	620	—	Rent. dav. in nep. pr.	46	30	Gotov. 31. dec. 1906	1.673	74			
Gotov. zač. l. 1906	2.224	09	Najemninski davek .	182	80						
			Got. 31. decem. 1906	1.673	74						
	142.011	73		142.011	73		133.624	54		133.624	54

Hranilnica in posojilnica v Zagradcu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za VI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 154, v upravnem letu pristopilo 13, izstopilo —, koncem leta 1906 167.

Deleži: stanje zač. l. 1906 154, v uprav. letu prirastlo 13, odpadlo —, koncem l. 1906 167; odpovedano: 6.

Denarni promet: K 233.604-90.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	26	—	Vzdig. hran. vloge	35.756	23	Posojila	63.079	53	Deleži	334	—
Hran. vloge s kapi- talizovanimi obr.	77.700	89	Obr. hr. vlog izplač.	1.985	81	Tek. račun z zvezo	118.109	67	Hran. vloge s kapi- talizovanimi obr.	182.750	12
Vrnjena posojila	14.710	72	Obr. hran. vlog kap.	4.767	56	Inventar premični	171	47	Predpl. obr. posojil	196	38
Tekoči rač. z Zvezo	15.996	99	Dana posojila	22.635	85	Zaostale obresti pos.	392	79	Rezervni zaklad	1.852	30
Obresti tek. računa	4.703	51	Tekoči rač. z Zvezo	49.003	51	Vrednost tiskovin	95	60	Čisti dobiček	591	92
Plačane obr. od pos.	3.298	19	Delež pri Zadr. zv.	30	20	Gotov. 31. dec. 1906	3.275	66			
Upravn. in uradni prispevki	91	85	Obr. pos. povrnjene	87	19						
Pristopnine	13	—	Upr. in urad. stroški	272	95						
Gotov. zač. l. 1906	1.899	13	Rentni davek in ne- posredne pristojb.	87	93						
			Tiskovine	256	39						
			Darila	81	—						
			Delež Zadr. zvezi	200	—						
			Gotov. konec l. 1906	3.275	66						
	118.440	28		118.440	28		185.724	72		185.724	72

Hranilnica in posojilnica v Cerkljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 211, v upravnem letu pristopilo 27, izstopilo 3, koncem leta 1906 235.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 211, v upravnem letu prirastlo 27, izplačano 3, koncem l. 1906 235; odpovedan 2.

Denarni promet: K 487.117-25.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	54	—	Deleži — izplačani	6	—	Posojila	90.840	34	Deleži	470	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	198.750	11	Vzdig. hran. vloge	42.834	68	Tekoči rač. z Zvezo	225.585	68	Hran. vloge s kap. obrestmi	323.406	39
Vrnjena posojila	25.652	68	Obr. hr. vlog izplač.	266	45	Inventar premični	534	43	Predplač. obr. pos.	176	01
Tekoči rač. z Zvezo	2.390	51	Obr. hr. vlog kapit.	10.428	51	Zaost. obresti posojil	911	30	Rezervni zaklad	2.719	88
Obresti tek. računa	7.469	19	Dana posojila	29.926	60	Vrednost kolekov	15	—	Čisti dobiček	1.310	46
Plač. obresti od pos.	5.354	17	Tekoči rač. z Zvezo	153.469	19	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Upr. in urad. prisp.	172	04	Tiskovine	190	51	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Pristopnine	23	—	Obr. pos. povrnjene	5	93	Tirjatve na kupnini	4.484	40			
Razni	20	—	Upr. in urad. stroški	43	45	Got. koncem l. 1906	4.707	59			
Začasna izposojila	3.700	—	Rent. davek in ne- posredna pristojb.	93	51						
Gotovina zač. leta	2.326	72	Delež Zvezi	200	—						
			Začasna izposojila	3.700	—						
			Dobrodelni nameni	20	—						
			Poboljšek	20	—						
			Got. koncem l. 1906	4.707	59						
	245.912	42		245.912	42		328.082	74		328.082	74

Posojilnica in hranilnica v Poljanah nad Škofjo Loko,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za XI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 403, v upravnem letu pristopilo 13, izstopil 1, stanje 31. decembra 1906 415.

Deleži: stanje zač. l. 1906 403, v upravnem letu prirastlo 13, izplačano 1, koncem l. 1906 415; odpovedano: 5.

Denarni promet: K 714.999-22.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani	26	—	Deleži — izplačani	2	—	Posojila	423.469	56	Deleži	830	—
Hran. vloge s kap. obrestmi	219.187	43	Vzdig. hran. vloge	88.724	54	Tekoči rač. z Zvezo	214.340	31	Hran. vloge s kap. obrestmi	673.582	48
Vrnjena posojila	49.260	—	Obr. hran. vlog iz- plačane	747	46	10% odbitek premi- nega inventarja	605	90	Predplač. obr. posojil	370	30
Tekoči rač. z Zvezo	42.235	24	Obr. hran. vlog ka- pitalizovane	24.178	46	2% odbitek nepre- mičnega inventar.	20.909	15	Rezervni zaklad	3.995	12
Obresti tek. računa	7.082	20	Dana posojila	94.676	—	Zaostale obresti pos.	9.152	46	Čisti dobiček	1.323	44
Plač. obr. od posojil	20.113	60	Tekoči rač. z Zvezo	129.082	20	Vrednost tiskovin	350	—			
Upr. in urad. prisp.	162	69	Upr. in urad. stroški	596	05	Vrednost kolekov	30	—			
Najemnine hiše	435	—	Rentni davek in ne- posredne pristojb.	327	31	Delež pri Zadr. zv.	1.000	—			
Tekoči račun	10.798	94	Davki	29	90	Delež pri Ljud. pos.	4	—			
Gotovina zač. leta	10.390	54	Nagrada pos. osobju	1.000	—	Zamudne obr. pos.	741	18			
			Tekoči račun	15.913	66	Tekoči račun mleka	5.114	72			
			Darovali	30	—	Gotov. 31. dec. 1906	4.384	06			
			Gotov. 31. dec. 1906	4.384	06						
	359.691	64		359.691	64		680.101	34		680.101	34

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jakobu ob Savi,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo, za IX. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 144, v upravnem letu pristopilo 8, odpadlo 4, koncem leta 148.

Deleži: stanje začetkom leta 144, v upravnem letu prirastlo 8, izplačano 4, koncem leta 148, odpovedano: 2.

Denarni promet: K 129.439.42.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži — vplačani . . .	16	—	Izplačani deleži . . .	8	—	Posojila	41 452	48	Deleži	296	—
Hranilne vloge s ka-			Vzdig. hran. vloge . .	18 443	07	Tekoči rač. s Zvezo .	66.883	64	Hran. vloge s kap		
kapitaliz. obresti . .	39 677	51	Obr. hr. vlog izplač. .	79	39	Inventar premični . .	152	24	obrestni	110.620	48
Vrnjena posojila . . .	6 910	—	Obr. hran. vlog kap. .	4.245	31	Zaostale obr. posoj . .	155	06	Predplač. obr. pos.	246	96
Tekoči račun z Zvezo .	8.470	34	Dana posojila	13.030	—	Delež pri Zadr. zv.* .	600	—	Rez. zaklad z obr. .	1.377	28
Obr. tekoč. računa . .	2.729	97	Tekoči rač. z Zvezo .	24.979	97	Delež pri Ljud. pos. .	4	—	Čisti dobiček	256	70
Plačane obresti od . .			Inventar premični . .	54	—	Prehodni	3.421	10			
posojil	2.156	16	Obr. pos. povrnjene . .	27	44	Gotov. 31. dec. 1906 .	128	90			
Upr. in uradni prisp. .	96	30	Upr. in urad. stroški .	325	53						
Pristopnine	8	—	Rent. dav. in nep. pr. .	52	55						
Prehodni	2.690	—	Prehodni	3.210	—						
Obr. od prehodnih . .	85	66	Doplač. deleža zvezi .	200	—						
Gotovina začet. leta .	1.944	22	Got. koncem 1. 1906 .	128	90						
	64 784	16		64 784	16		112 797	42		112 797	42

Šebreljska štedilna posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XVI. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 105, v upravnem letu pristopilo 14, izstopilo 6, koncem l. 1906 113.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 181, v upravnem letu prirastlo 14, odpadlo 6, koncem leta 1906 189, odpovedano 2.

Denarni promet: K 146.165.76.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	68	75	Deleži	50	60	Posojila	126.109	85	Deleži	2.114	38
Hran. vloge s kap. . .			Vzdig. hran. vloge . .	19.149	78	Inventar premični . .	291	24	Hran. vloge s kap. .		
obrestni	28 216	04	Dana posojila	24.874	13	Inventar nepremični .	8 277	76	obrestni	131 612	73
Vrnjena posojila . . .	17.922	45	Tekoči rač. s Zvezo . .	20 315	22	Zaost. obr. posojil . .	2 101	17	Tekoči račun z zvezo .	9.178	38
Tekoči rač. z Zvezo . .	18.652	56	Inventar premični . .	8	50	Vrednost tiskovin . .	67	41	Neizplač. obr. delež .	231	44
Plač. obr. posojil . . .	5.719	85	Stroški na posestvu . .	233	26	Vrednost kolekov . .	54	40	Rez. zaklad z odpis. .	1 954	25
Upr. in urad. prisp. . .	220	85	Obr. hr. vlog izplač. .	1.597	50	Delež pri Zadr. zvezi .	600	—	Čisti dobiček	0	49
Pristopnine	22	—	Obr. hran. vlog kap. .	3.871	15	Delež pri Ljud. pos. .	4	—			
Prehodni	36	—	Obresti tek. računa . .	455	15	Obr. pos. za l. 1906 . .	5.619	83			
Najemščina	280	64	Uprav. in urad. str. . .	679	87	Zaostala najemščina . .	364	59			
Gotov. začetkom leta .	2.761	74	Rent. d. in nep. prist. .	252	45	Nep. pravd. stroški . .	25	42			
			Delež Zvezi	200	—	Gotov. 31. dec. 1906 .	1 636	—			
			Prehodni	36	—						
			Nagrada	320	—						
			Obresti deležev	60	63						
			Odpisano posojilo . . .	160	64						
			Gotov. 31. dec. 1906 . .	1.636	—						
	73.900	88		73 900	88		145 151	67		145 151	67

Posojilnica v Št. Ilju p. T.,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 181, v upravnem letu prirastlo 33, odpadlo 11, koncem leta 190 203.

Deleži: začetkom l. 1906 181, v upravnem letu prirastlo 33, izplačano 11, koncem l. 1906 203, odpovedano: —.

Denarni promet: K 360 232 40.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vplačani deleži	330	—	Izplačani deleži	110	—	Posojila	135 543	82	Deleži	2 030	—
Hran. vloge s kapit. . .			Vzdig. hran. vloge . .	55.961	31	Tekoči račun z zvezo .	30 521	24	Hran. vloge s kapit. .		
obrestni	88.924	26	Dana posojila	70 068	—	Inventar premični . .	500	—	obrestni	164.852	18
Vrnjena posojila . . .	48 200	52	Tekoči račun z zvezo . .	44.100	—	Zaostale obr. pos. . .	1 138	25	Predpl. obr. posojil . .	1.227	77
Tekoči račun z zvezo . .	30.874	59	Inventar premični . .	137	60	Delež „Zadr. Zvezi“ . .	600	—	Rezer. zaklad z pris. .	2.256	68
Obr. tekoč. računa . . .	1.116	20	Obr. hranil. vlog izpl. .	288	74	Gotov. 31. dec. 1906 .	3.313	70	Čisti dobiček	1 210	38
Plačane obr. posojil . .	6 872	10	Obr. hran. vlog kapit. .	5 708	13						
Upr. in urad. prisp. . .	121	93	Obr. vlog tek. rač. . .	1.116	90						
Pristopnine	66	—	Obresti posojil povr. .	112	50						
Zamudne obresti	40	71	Upr. in urad. stroški . .	614	22						
Za knjige	30	68	Rent. dav. in nep. pr. .	71	45						
Za koleke	44	85	Kurjava in najemn. . .	75	—						
Gotov. začet. l. 1906 . .	5 151	21	Poštnina in koleki . . .	65	50						
			Gotov. 31. dec. 1906 . .	3 313	70						
	181.773	05		181.773	05		171 617	01		171 617	01

I. tržiško delavsko konsumno društvo,

vpisana zadruga z omejenim poroštvom, za VIII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 97, v upravnem letu prirastlo 6, izstopil 1, koncem leta 1906 102.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 97, v upravnem letu prirastlo 6, odpadlo 1, koncem leta 102, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 50.577-03.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1905	1.210	70	Izplačani deleži . .	10	—	Vrednost blaga . .	3.067	80	Deleži	855	—
Vplačani deleži . .	65	—	Izdatki za blago . .	20.819	02	Terjatve na blagu pri			Izposojila	600	—
Pristopnine	6	—	Voznina	478	63	zadružnikih . . .	1.330	83	Dolg na blagu nezad.	4.568	65
Prejemki za blago .	25.393	71	Užitnina	541	07	Vred. prem. invent.	482	30	Dolg na obr. od izpo.	30	—
Razni dohodki . . .	62	55	Inventar premični .	43	70	Delež pri Gosp. zv.	40	—	Rezervni zaklad . .	1.295	02
			Pridobinski davek .	42	56	Delež „Zadr. zvezi“	20	—	Čisti dob. za l 1906	541	15
			Neposredna pristojb.	7	56	Delnica pri listu „Na-					
			Upravni stroški . .	1.457	71	ša moč“	50	—			
			Obresti izposojil .	30	—	Gotov. 31. dec. 1906	2.898	89			
			Darila	13	74						
			Izplačana dividenda								
			iz čist. dob. l. 1905	386	68						
			Zavarovalnina . .	8	40						
			Gotov. 31. dec. 1906.	2.898	89						
	26.737	96		26.737	96		7.889	82		7.889	82

Kmetijsko društvo v Selcih,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za VII. upravno leto 1906.

Člani: stanje začetkom leta 1906 65, v upravnem letu pristopilo —, izstopilo —, koncem leta 1906 65.

Deleži: stanje začetkom leta 1906 65, v upravnem letu prirastlo —, odpadlo —, koncem l. 1906 65, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 37.237-45.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. l. 1905	319	60	Izplačani deleži . .	190	—	Vrednost blaga . .	1.750	—	Deleži	568	—
Prejemki za blago .	18.600	40	Vrnjena izposojila .	200	—	Terjatve na blagu			Izposojila	600	—
			Izdatki za blago . .	16.963	87	pri zadružnikih .	1.067	50	Dolg na blagu nezad	421	54
			Voznina	367	06	Inventar premični .	101	06	Rezerv. zaklad . . .	1.572	20
			Užitnina	86	94	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Čisti dobiček . . .	579	37
			Neposredne pristojb.	—	30	Delež pri Gosp. zv.	20	—			
			Upravni stroški . .	454	28	Gotov. konec l. 1906	602	55			
			Obresti izposojil .	55	—						
			Gotov. 31. dec. 1906	602	55						
	18.920	—		18.920	—		3.741	11		3.741	11

Vinarsko in gospodarsko društvo v Dutovljah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za I. upravno leto 1906.

Člani: začetkom leta —, v upravnem letu pristopilo 29, odpadlo —, koncem leta 29.

Deleži: stanje začetkom leta —, v upravnem letu prirastlo 29, izplačano —, koncem leta 29; odpovedano 0.

Denarni promet: K 2.830-13

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vplačani deleži . .	485	—	Izdatki za blago . .	1.195	10	Vred. blaga	1.396	01	Deleži	485	—
Pristopnine	116	—	Voznina	10	—	Terjatve na blagu pri			Izposojila	500	—
Izposojila	500	—	Inventar premični .	68	—	nezadružnikih . .	281	92	Dolg na blagu nezad.	674	—
Prejemki za blago .	320	—	Upravni stroški . .	115	94	Vred. prem. invent.	68	—	Čisti dobiček . . .	108	83
			Obresti izposojil .	10	09	Delež pri Zadr. zv.	10	—			
			Delež pri Zadr. zv.	10	—	Gotov. konec l. 1906	11	87			
			Got. koncem l. 1906	11	87						
	1.421	—		1.421	—		1.767	83		1.767	83

VABILO

na

I. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Boljuncu,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 25. marca 1907 ob 1/2 4. uri
popoldne v pritličju kaplanije.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
 3. Volitev načelstva.
 4. Volitev nadzorstva.
 5. Prememba pravil.
 6. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Seleh,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice v Seleh.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Predložitev in odobrenje računa za l. 1906.
 3. Volitev načelstva.
 4. Volitev nadzorstva.
 5. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, prične se čez
pol ure drug občni zbor z istim dnevnim redom in na istem
mestu, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Kmetijskega društva v Seleh,
registr. zadr. z om. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 4. uri
popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice v Seleh.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Predložitev in odobrenje računa za l. 1906.
 3. Volitev načelstva.
 4. Volitev nadzorstva.
 5. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, prične se na
istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor,
ki bode sklepal ob vsakem številu udeležencev.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice na Frankolovem,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri bode v nedeljo, dne 24. marca 1907 popoldne po
večernicah v občinski pisarni s sledečim vspešdom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
 2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Prosti predlogi (slučajnosti).
- Načelstvo.

VABILO

na

II. redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Srednjivasi, Tuhinjska dolina,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 18. marca 1907 ob 9. uri
zjutraj v mlekarničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Poročilo o izvršeni reviziji.
 7. Slučajnosti.
- Načelstvo.

VABILO

na

ponovni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Škocijanu pri Dobrovi na
Dolenjskem,

reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

V smislu pravil bo ta občni zbor sklepal veljavno brez
ozira na število navzočih članov.

Načelstvo.

VABILO

na

IX. redni občni zbor

Kmetijskega društva v Gorjah pri Bledu,
registrovana zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil na tiho nedeljo, dne 24. marca 1907
ob 1/2 4. uri popoldne v združni dvorani.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo načelstva o računih.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
5. Volitev treh po triletni dobi odstopiv. udov načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

K obilni ubeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Kamniku,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. marca 1907 ob 4. uri
popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

Prememba pravil.

Načelstvo.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Ljudske hranilnice in posojilnice v Škofji Loki,
registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. marca 1907 ob 11. uri
dopoldne v zadružnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Prememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

Mlekarske zadruge v Sorci,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v mlekarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
3. Volitev enega člana v nadzorništvo.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Hranilnice in posojilnice v Mengšu,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil na praznik Oznanjenja Marije Device, dne
25. marca 1907 ob 3. uri popoldne v veliki dvorani „Lad-
städter-jeve“ tovarne v Mengšu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

Gospodarskega društva v Trnovem,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil na belo nedeljo, dne 7. aprila 1907
ob 4. uri popoldne v dvorani hiše „Gosp. zveze“ v Trnovem.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi radi prepičle udeležbe ne bil ta občni zbor
sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim
dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira
na število udeležencev.

VABILO

na

II. redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Zagorju ob Savi,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca 1907 ob 4. uri
popoldne v uradnih prostorih pri g. Grčarju v Zagorju.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

na

VI. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Jesenicah,

reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 25. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Prememba pravil.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Dolskem,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v ponedeljek, dne 25. marca 1907 ob 1/24. uri
popoldne v hranilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

VABILO

k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Cerkljah,
reg. zadr. z neom. zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 17. marca 1907 ob 3. uri
popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ob omenjeni uri občni zbor ne bil sklepčen,
se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu
in z istim dnevnim redom, ki sklepa ne glede na število
navzočih članov.

Seme kašelskega zelja prodaja dokler je kaj zaloge, Ign. Mercina posestnik v Zgor. Kašlju
p. D. M. v Polju po 160 K za 2 dkg. 3—2

Cenjeni naročniki naj blagovolijo vzeti na znanje, da je vsled lanske
slabe letine cena tako visoka, ker bode zaloga itak prav kmalu pošla.

Vrbove sadike. Lepe sadike zlahtnih vrb nimalis amihdalina
purpurea in rubra ima na prodaj Jože Jama
v Vinjah p. Dol pri Ljubljani. 3—2

Lajca za valenje od velicah grahastih Slymonth-Roks kokoši,
najboljših zimskih jajčaric, ducat po 4 krone
brez pošte in košare. Po zaklopnih gnezdah so izbrane samo pridne
jajčarice. Prodaje: Ludovik Ševar na Rakeku. 8—2

Priporoča se: Vzemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valiti Najboljih vrst, vzgojenih na velikih posestvih:
Minorka črne in bele, Plymouth R, hamburške
zlatice, italijanske bele in jerebičje barve à 40 vin., Faverolke,
Viandotke srebrne in bele barve à 50 vin., Minorke črne rdeč. greb.
amer., italijanske bele rud. greb. (novosti) à 60 vin., Velike pekinske
race bele à 60 vin., Amer. vel. br. purani à K 1-20, Bisernice sreb.
viš. à 40 vin.

Perutnistvo Smržice, Morava (Smržitz, Mähren)

OVES „Willkomm“.

Ta težki oves obrodi v vsaki
zemlji, je najbolj rodovitni in
najprej dozori. Zraste visoko in
daje prav dobro slamo za krmo,
na njivi pa se ne vleže. Ker se
ta oves na redko seje, zadostuje
50 kil za en oral. — Podpi-
sano oskrbnništvo pošilja 25 kil
za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil
za 32 K z vrečo vred. Uzorce po
5 kil pošilja s pošto franko proti
3 K 20 vin. predplačila. 4—3

Oskrbnništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Kranjska tovarna lanenega olja, Kranj Zabret & Huter

priporoča

**Sladko laneno olje in
lanene tropine (preše)**

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kg.

Naroča se pri „Gospodarski zvezi“ ali
naravnost pri tvrdki. Opomniti je, da je la-
neno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nika-
kega albumina in je ravno raditega najboljše
kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše
brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to
sestavino lanene tropine (preše). Analiza lane-
nih tropin znaša: 40—41% surovega proteina
(beljakovin) z 9—10% olja po analizi št. 1901
c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča
na Dunaju.

274 x—11

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolje vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadružne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice **vzajemno** postopajo in prevzamejo delnice. — Tako národno-gospodarsko delo **mora** vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Živo divjačino

jerebice, fazane, srne, jelene, uharice za lov,
vsakovrstne ropne živali, in ptice, kokoši,
gosi in krasne fazane

kupuje in prosi ponudb

Edvard Mayer

razpošiljatelj žive divjačine

Dunajsko Novomesto, Schneeberggasse št. 10.

Avstrija.

268 12—12

Podružnica trgovine z živalmi Lavanyukut. Ogrsko.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

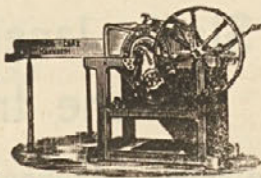
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-5

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna
sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo **znižanih cenah**

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—5

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno
kupi kaki stroj!

Berite!

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24—19

ima v svojem zadružnem skladišču

pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi
pogoji:

1. Vino se pošilja **franko skladišče** ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo **franko** na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še **osem dni** po dostavi fakture (računa).
4. Plača se **takoj** ali tekom 30 dni potom **Zadružne zveze** v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujmo med seboj! Poma-
gajmo druga drugi! Vsaka kon-
kurenca — vsak riziko je izključen pri
kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brez-
plačno tudi pri nakupu vina in grozdja
od nje članov. Za posredovano kupčijo
prevzame garancijo!

Berite!

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

257, 24—22

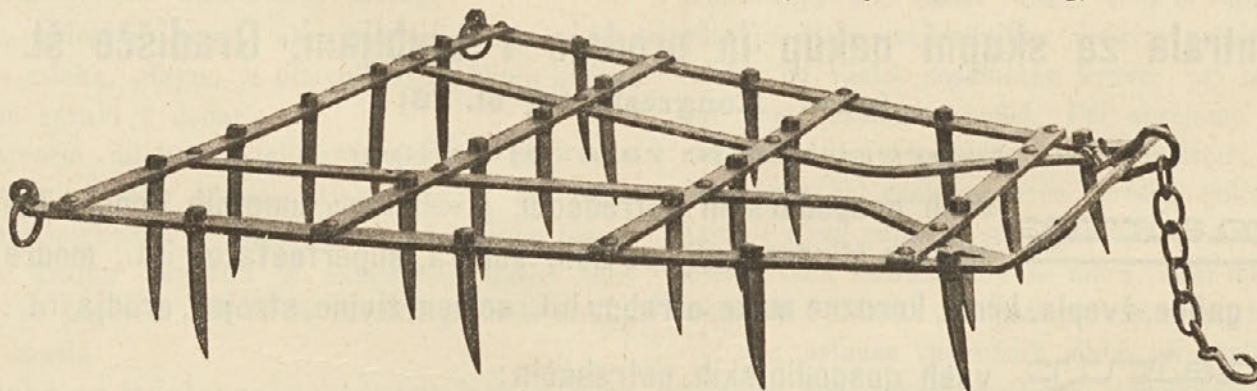
**Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18. — v hiši Kmetske posojilnice.**

Ceniki na razpolago.

Provačuni in mačrti brezplačno.

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. — Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—22

Prya žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigorici

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4½%

brez kaknega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-5

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu
Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1
(uhod Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup

vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup

vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo

vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.